

2840 HOLTE, Granholmen 19

Lørdag den 30. september 1972

Hr. borgmester H o l g e r S ø r e n s e n,
Horsens Borgmesterkontor,
Rådhuset, Søndergade 26,
8700 H o r s e b a

Kære borgmester,

Tak for din venlige hilsen - såvel i brev- som flaskeform - i anledning af mine oplysninger om Kierkegaard-slægten og Horsens. Det glæder mig, at byens svenske gæst, kontreadmiral Christer Kierkegaard har haft slægts-udbytte af besøget. Og når man ser, hvad du og byen gjorde for kontreadmiralen, kan der da ikke være tvivl om, at han fremtidig vil være en god Horsens-ambassadør.

Forøvrigt har jeg forskellige morsomme oplysninger netop om flere af Kierkegaard-slægtens medlemmer, men tiden bevirkede, at jeg måtte nøjes med de egentlige og nøgne data, så morsomhederne må vente til en anden god gang.

Skulle du eller Horsens en anden gang mangle personalhistoriske oplysninger om Horsens, så stiller jeg mig gerne til hjælp.

Hvor er det trist at læse om Petersen & Sørensen, men heldigvis er der jo noget i dag, der hedder omskoling, hvilket ikke var tilfældet da Crome & Goldschmidt og trævarefabrikken "Thor" måtte lukke.

Med de venligste hilsener og tak

Carl Th. Jørgensen

2840 HOLTE, Granholmen 19

Torsdag den 21. september 1972

Hr. borgmester H o l g e r S ø r e n s e n,
Horsens Borgmesterkontor,
Rådhuset, Søndergade 26,
8700 H o r s e n s

Kære borgmester,

Tak for telefonopringningen i dag. Jeg sender dig vedlagt nogle oplysninger om Kierkegaard-slægten, som jeg håber vil interessere din svenske gæst, idet jeg i mit persønkartotek over Horsens-borgere gennem tiden også havde hans stamfader Niels Christian Kierkegaard. For at give stamfaderen Horsens-baggrund har jeg også omtalt den første Kierkegaard - Morten Andersen Kierkegaard - , der kom til Horsens i 1796.

Såfremt din svenske gæst er yderligere interesseret i Kierkegaard-slægtens Horsens-tilknytning kan det yderligere suppleres, men mon dette ikke skulle være nok i første omgang.

Skulle du en anden gang være i bekneb for gamle Horsens-slægter, håber jeg på at høre fra dig.

Mon du ikke skal vise din svenske gæst, hvis der altså er tid til det, agent Kjeldsens gravmæle på den gamle kirkegaard, og så kunne I jo bagefter besøge Eydes vinhandel, der jo egentligt er grundlagt af Kield Kjeldsen - efter hvem også Kjeldsen-gade har navn. For din svenske gæsts stammoder var jo søster til samme udmærkede aarsborger.

Med venlig hilsen

Carl Th. Jørgensen

Horsens-slægten KIERKEGAARD og dens svenske linie
xx

Kierkegaard-slægten er gammel i Horsens. Den stammer fra Morten Andersen Kierkegaard, der i en årrække drev købmandshandel på hjørnet af Søndergade og Høstødamsgade, nuv. Søndergade nr. 1.

Morten Andersen Kierkegaard var født i Sædding 1770 som søn af fæstebonde i gården "Gaden" i Sædding, Anders Christensen Kierkegaard, kaldet Gade, og hustru Else Mortensdatter. Faderen drev ved siden af sit landbrug også hosekræmmerhandel, så det var ikke underligt, at de tre sønner i ægteskabet, nemlig foruden den allerede nævnte Morten, der endte som købmand i Horsens, sønnerne Anders og Michael gik til handelen. De to sidstnævnte blev begge store silke- og klædehandlere i København og efterlod ved deres død en netydelig formue. Nævnte tre brødre var fætre til Søren Kierkegaards fader Michael Pedersen Kierkegaard, der også var født i Sædding og senere nedsatte sig som hosekræmmer i København.

Morten Andersen Kierkegaard kom til Horsens, hvor han tog borgerskab som købmand den 26. september 1796 og på rådhuset - som skik var dengang - aflagde borgereden, der havde følgende ordlyd: "Jeg Morten Andersen Kierkegaard lover og tilsiger, at jeg vil være min allernådigste arve-konge og herre huld og tro, inden- og udenlands, ^{saa} ~~saa~~ og bevise borgemester og raad, som min foresattes øvrighed tilbørlig høvrighed og lydighed; byens gavn og tarv befordre, og mine medborgeres skade hindre og afværge. Saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige ord".

1798 blev Morten Andersen Kierkegaard viet i Vor Frelzers kirke til Birgitte Cathrine Kiøldsen, født 1777 i Refsbæk, Vindblæs sogn, syd for Mariager fjord. Hun var datter af teglværksejer Thomas Kiøldsen og Birgitte Nielsdatter Willadsen og dermed søster til sin mands broder Michael første hustru og til den senere så kendte Horsens-borger, vinhandler og kgl. agent Kiøld Kiøldsen, der blev Horsens by æresborger nr. 3.

Morten Andersen Kierkegaard havde i sit ægteskab 7 børn, hvoraf Andreas f. 1799 fik borgerskab som købmand 14. marts 1825 og som sammen med moderen fortsatte forretningen efter faderens død, der indtraf 14. juni 1825. Forretningen videreførtes under firmanavnet M.A. Kierkegaard & Søn, indtil Andreas allerede 1829 afgik

ved døden ugift. Moderen drev derefter forretningen til 1837, da en yngre søn, Lauritz, født 1810, tog borgerskab 25. september 1837 og overtog forretningen. I maj 1842 måtte firmaet imidlertid på grund af dårlige konjunkturer standse sine betalinger; imidlertid lykkedes det at klare vanskelighederne og efter 1 1/2 års forløb kunne Lauritz Kierkegaard i "Horsens Avis" for den 23. november indrykke følgende: "Den Handel, som tidligere har været ført i Gaarden nr. 81 paa Hjørnet af Søndergade og Høstedsdamsgade under Firma M.A. Kierkegaard og Søn, fortsættes af mig for egen Regning og i eget Navn". Forretningen bestod imidlertid kun i få år, thi allerede 17. september 1851 døde Lauritz Kierkegaard, kun 41 år gammel, og forretningen gik over på andre hænder.

Lauritz Kierkegaard var gift og havde 5 børn, hvoraf en datter opkaldt efter farmoderen Birgitte Cathrine blev gift med proprietær Ludvig Johan Abell, hvis sønnesøn var forfatteren Kjeld Abell.

Foruden de foranævnte sønner Andreas og Lauritz havde Morten Andersen Kierkegaard følgende børn: 3. Hans, født 1803, død 1878, skipper i Horsens. Han var to gange gift, første gang med Abelone Printz, anden gang med dennes søster Rasmine. 4. Thomas, født 1805, død allerede 1839. Han var også købmand - manufaktur - i Horsens og havde forretning på hjørnet af Graven og Søndergade (nu Landmandsbanken). Hans enke Cathrine Simmelkjær fra Helsingør overlødes ham i 53 år og døde i Horsens Hospital 1892. 5. Anna Kirstine, født 1808, blev gift med cand. pharm. købmand, senere fæstemand og "Indqvarterings-Billetteur" i Horsens Jacob Friis Baadsgaard. 6. Hansine Benedicte Nicoline Birgitte Kierkegaard, født 1814, blev gift med en søn af generalmajor, chef for det slesvigske kryasserregiment, kommanderende general i Nørrejylland, Ivar Chr. von Lassen og dennes 2. hustru Anna Seehusen. Gravstenen over de to sidstnævnte findes endnu på Klosterkirkegården i Horsens (syd for præsteboligen).

Stie Lassen tog borgerskab som købmand i Horsens 25. september 1837, men døde allerede 1844, kun 33 år gammel. Enken fortsatte forretningen, der havde til huse i gård nr. 22, nuv. Søndergade nr. 34, til sin død 1872.

DEN SVENSK LINIE

Den syvende søn af Morten Andersen Kierkegaards ægteskab med Birgitte ^{Lin} ~~thine~~ Kielsen var Niels Christian Kierkegaard, født 1817. Han rejste i 1839 til Sverige og blev storskibsbygmester der. Han døde i Gøteborg 1869. Fra ham nedstammer den store svenske godsejerslægt på Ekeberg. Mange af efterslægtens medlemmer er indgiftet i svenske adelsslægter, således i slægterne Croneborg, Gyllenkrok, von Heidenstam, Kalling, Reuterswärd og Skjöldebrand. En af de svenske efterkommere var dr.phil.docent i historie ved Stockholms universitet ^B Bengt Olof Hildebrandt - en datterdatterdattersøn af Morten Andersen Kierkegaards broder Michael -, der i Personalhistorisk Tidsskrift for 1933 har givet en grundig udrødning af den fra Horsens stammende gren af Kierkegaard-slægten.

På Horsens Museum, skal såvidt jeg ved, findes en model af et skibsskrog - en bark - samt en del skibstegninger med udførlig beskrivelse - alt i sin tid skænket af skibsbygmester Niels Christian Kierkegaard til Horsens Arbejderforening, stiftet 1872 og som byggede sine enstående lokaler Søndergade nr. 30 (altså nuv. K. Madsens ejendom). Ved denne enestående forenings ophævelse overgik Niels Chr. Kierkegaards gave til Horsens Museum.

Af Hans Kierkegaards fem børn kan nævnes Andreas Thomas, Villads og Kjeld Kierkegaard. Førstnævnte huskes endnu i Horsens som "Fatter Kierkegaard", han var således medlem af Horsens Byråd fra 1900 til 1906. Han fødtes 1839 og døde først 1914. Villads Kierkegaard, født 1842, død 1922, var fader til Amelia Kierkegaard, der i mange år var "Scala" - teatrets hyre populære primadonna. Hun blev i 1924 gift med kontorchef Frederik Rothe, søn af kammerherre, hofmarskal William Rothe. Den tredje Kjeld Kielsen Kierkegaard, født 1846, død 1934, var i mange år kaptajn på muddermaskinen tilhørende Horsens havn. Af hans 8 børn kan nævnes datteren Adrianna Camilla Jentzsch, gift med bundtmager William Jentzsch og sønnen Olaf Kierkegaard, der gennem mange år var kordegn i Lundtofte.

21. september 1972

Carl Th. Jørgensen